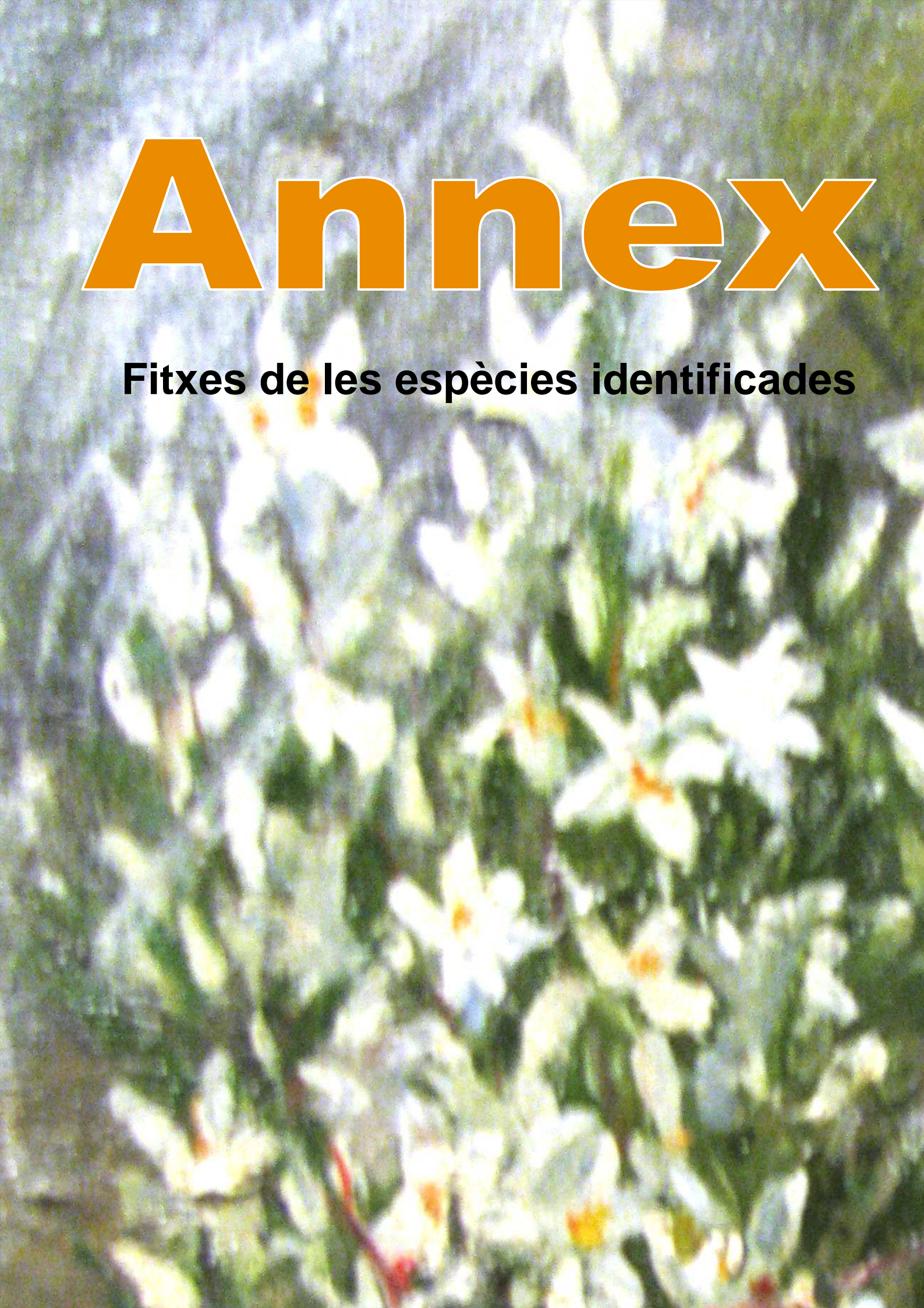

Annex

Fitxes de les espècies identificades

ÍNDEX DE LES FITXES DE PLANTES QUE TROBEM EN ELS QUADRES

1. Alzina
2. Alzina surera
3. Arç negre o aranyoner
4. Argelaga o ginestell
5. Blat
6. Blauet
7. Boix
8. Boga
9. Carbassa
10. Càrex pèndula
11. Cirerer
12. Col
13. Esbarzer
14. Évol
15. Evònim
16. Faig
17. Fajol
18. Falguera aquilina
19. Freixe
20. Gerani
21. Herba gramínia

22. Heura
23. Llenties d'aigua
24. Lliri blanc
25. Lliri groc
26. Molsa
27. Ortiga pudent
28. Orval
29. Perer
30. Pi blanc
31. Pi pinyer
32. Pollancre
33. Pomera
34. Presseguer
35. Rèvola
36. Rosella
37. Roser de jardí
38. Roser silvestre
39. Roure
40. Salze
41. Sanguinyol
42. Sarriassa
43. Trèmol

44. Trèvol de prat

45. Vern

46. Vesc

47. Xiprer

48. Ginestell

49. Noguer

50. Verbascum

Les fotografies que van acompanyades del signe “@”, son les que he utilitzat d'Internet.
Totes les altres les he realitzades amb una càmera : “Canon PowerShot SX110 IS” amb un zoom òptic de 10x.

1. ALZINA

Nom científic: *Quercus ilex*.

Família: Fagàcies.

Origen: Països mediterranis.

Descripció: Arbre perennifoli que pot arribar als 10-20 m. d'alçada i que fa una gran i densa capçada. La seva escorça és clivellada i és de color marró fosc. Les fulles són dures, amb el marge una mica dentat i el pecíol curt; fan 2-9 cm de longitud i 1'5-4 cm d'amplada. Per l'anvers són de color verd fosc; pel revers tenen petits pèls i són de color verd grisós.

Flor: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors masculines pengen i són grogues i abundants; les flors femenines són petites i estan aïllades o en grups de dos.

Fruit: El fruit (la gla) és arrodonit i allargat (2-3 cm). Està cobert per una mena de barret anomenat cúpula, amb escames que no punxen.

Reproducció: Les glans maduren a la tardor i cauen a terra. Germinen fàcilment amb les pluges.

Hàbitat: Suporta bé la sequera i viu en diferents tipus de terres, des del costat del mar fins als 1500 m d'altura. És molt resistent i rebrota després dels incendis.

2. ALZINA SURERA

Nom científic: *Quercus suber* L.

Família: Fagàcies

Origen: Mediterrània occidental

@

Descripció: La seva característica més identificativa és l'escorça grisenca, gruixuda i rugosa de la que s'extreu el suro. A causa de la seva escorça, els boscos d'alzina surera han estat explotats forestalment, afavorint les terres on pot créixer la seva expansió.

Normalment té entre 5 i 15 metres d'alçada però es poden trobar exemplars molt vells de fins a 20 m. Les fulles de la surera tenen de 4 a 7 cm. de llargada, lleugerament lobulades o dentades, verd fosc a l'anvers i més clares al revers.

Flor : Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors masculines pengen i són grogues i abundants; les flors femenines són petites i estan aïllades o en grups de dos.

Fruit: El fruit (la gla) és arrodonit i allargat (2-3 cm). Està cobert per una mena de barret anomenat cúpula, amb escames que no punxen.

Reproducció: Les glans maduren a la tardor i cauen a terra. Germinen fàcilment amb les pluges.

Hàbitat: Suporta bé la sequera i viu en diferents tipus de terres, des del costat del mar fins als 1500 m d'altura. És molt resistent i rebrota després dels incendis.

Altres informacions: Forma boscos clars, anomenats *suredes*, a les terres baixes sobretot del litoral sobre terrenys silícis. Es pot trobar barrejat amb la pi blanc o amb el pi pinyer però l'explotació humana afavoreix el creixement de la surera en detriment dels altres arbres.

3. ARÇ NEGRE O ARANYONER

Nom científic: *Prunus spinosa*.

Família: Rosàcies.

Origen: Europa i Àsia occidental.

Descripció: Arbust caducifoli que fa entre 1 i 3 m. d'alçada. L'escorça és fosca. Té fortes espines a les branques. Les fulles són allargades amb el marge dentat i fan 3-4 cm de llarg i 1-2 cm d'ample, per sota tenen petits pèls.

Flor: Floreix al març i a l'abril. Les flors són blanques i tenen 5 pètals.

Fruit: El fruit és l'aranyó; és arrodonit, de color blau i va enfosquit a mesura que madura. El seu gust és aspre. Es cull a finals d'estiu i principis de tardor.

Reproducció: Es reproduïx amb molta facilitat per rebrots que neixen directament de les arrels.

Hàbitat: Viu a la muntanya mitjana i en alguns llocs de la terra baixa, en zones amb bardisses o als marges dels boscos. El trobem als alzinars i rouredes seques de roure martinenc.

Altres informacions: La seva fusta s'utilitza per fer bastons. Amb els fruits es fan melmelades i a Navarra els utilitzen per fer una beguda alcohòlica anomenada "patxaran".

@

4. ARGELAGA O GINESTELL

Nom científic: *Genista scorpius*

Família: Papilionàcies (Fabàcies).

Origen: Zona mediterrània.

Descripció: Arbust molt espinós i ramificat que generalment fa al voltant de 0'5-1m, però que pot arribar a fer 1'5-2 m. És de color verd grisenc. Les fulles són molt petites (4-8 mm). Les espines són estriades i llargues.

Flor: Floreix durant els mesos de febrer, març i abril.

Les flors són grogues i estan agrupades al voltant de les tiges i de les espines.

Fruit: El fruit és un llegum que fa uns 2-4'5 cm. Conté 5-7 llavors.

Reproducció: Es reproduïx per llavors.

Hàbitat: Viu en terrenys secs de la terra baixa i de la muntanya mitjana, forma part dels espais oberts.

Altres informacions: Planta característica que floreix pels voltants de la Setmana Santa, que omple de color els turons de les terres seques.

@

5. BLAT

Nom científic: *Triticum sp.*

Família: Gramínies

Origen: Àsia oriental

Descripció: La tija és una canya buida amb 6 nusos que s'allarguen cap a la part superior, assolint entre 0,5 a 2 m. d'alçada; està molt poc ramificada. Les fulles tenen una forma lineal i en forma de llança (allargades, rectes i acabades en punta) amb una beina, lígula i aurícules ben definides.

Flor: La inflorescència és una espiga composta per un raquis (eix escalonat) o tija central d'entrenusos curts, sobre el qual van disposades 20 a 30 espiguetes portant cadascuna nou flors, la majoria de les quals avorten.

Fruit: Els grans són cariòpsides que presenten forma ovalada amb els seus extrems arrodonits. El germen sobresurt en un d'ells i en l'altre hi ha un floc de pèls fins.

Hàbitat: El seu conreu s'estén des de climes subtropicals com el d'Egipte (conreu d'estació freda) on es cull durant el més d'abril, fins els temperats-freds com el Sibèria, on es cull el setembre.

Altres informacions: Amb la seva farina barrejada amb aigua i fermentada a temperatura elevada se'n fa pa. També és una de les matèries primes d'algunes classes de cervesa.

6 . BLAUET

Nom científic: *Centaurea cyanus* L.

Família: Asteràcies

Origen: Endèmica.

Descripció: Les seves tiges són primes i flexibles ; les fulles són llargues, estretes, denticulades i blanquejades.

Flor: Les flors disposades en capítols destaquen pel seu color blau intens i per ser la part utilitzada en l'extracció dels diferents compostos medicinals.

Fruit: Els seus fruits són uns aquenis d'aspecte sedós, de color blau, amb canals blancs i ovalats -3,5-4 mm de llarg, coronats per un vilà de pèls de 3-4 mm de llarg, sense ramificar.

Reproducció: Les flors internes són hermafrodites i monoiques ; les flors més exteriors de la *Centaurea cyanus* no tenen òrgans masculins ni femenins, per tant, són neutres o estèrils.

Hàbitat: Es troba principalment als camps de cereals i no sol sobrepassar el metre d'alçada

Altres informacions: S'utilitza per usos medicinals.

@

7. BOIX

Nom científic: *Buxus sempervirens*.

Família: Buxàcies.

Origen: Centre i sud d'Europa i nord d'Àfrica.

Descripció: Arbre perennifoli que pot arribar fins als 4-5 m d'alçada, tot i que generalment presenta forma arbustiva. La seva escorça és llisa i marron quan és jove; després es torna grisosa i es va clivellant. Les fulles són oposades, amb el marge sencer i tenen forma allargada i oval; fan 2-3 cm. de longitud i 1 cm d'amplada. Són de color verd lluent pel davant i verd més clar pel darrera.

Flor: Floreix a principis de primavera. Les flors són molt petites, de color groguenc. Cada flor femenina està envoltada d'unes quantes flors masculines.

Fruit: El fruit és una càpsula d'1cm que està acabat en 3 puntes en forma de banya. Madura a finals d'estiu. Les llavors són petites i negres.

Reproducció: Es reproduïx per llavors i per esqueixos.

Hàbitat: Creix en sòls calcaris, tant al sol com a l'ombra; és resistent i suporta condicions variades d'humitat i sequera. Forma part del bosc de roureda a la muntanya mitjana i de les fajedes, però també arriba a zones de l'alta muntanya i de la terra baixa.

Altres informacions: La fusta ha estat utilitzada des de l'antiguitat per fer estris. Actualment s'empra per fer instruments musicals, pipes, culleres i mànecs d'eines.

8. BOGA

Nom científic: *Typha latifolia*.

Família: Tifàcies.

Origen: Europa.

Descripció: Planta herbàcia aquàtica perennifòlia que fa uns 2-2'5 m d'alçada.

Té una tija subterrània (rizoma) que creix horitzontalment produint arrels i tiges aèries.

Flor: Floreix durant els mesos de juny - agost. Les flors masculines i femenines creixen separades a la part superior.

Fruit: El fruit és cilíndric de color marró fosc. Quan s'asseca es trenca i es desfà.

Reproducció: Es reproduceix pels rebrots que surten de la tija subterrània.

Hàbitat: Viu en zones aquàtiques d'aigües calmades com basses, aiguamolls i als marges del riu (curs baix). Forma part de la comunitat del bosc de ribera.

Altres informacions: Les fulles assecades es fan servir per fer seients de cadires, estores i cistells.

9. CARBASSA

Nom científic: *Cucurbita sp.*

Família: Cucurbitàcies

Origen: Amèrica central

Descripció: És una planta reptant que pot arribar als 10 m de longitud, dioica, de tiges acanalades i d'aspecte aspre, fulles pubescents, lobulades.

Flor : Les grans flors grogues són unisexuals; les masculines tenen els estams soldats en forma de pilar i en ambdós sexes el calze està unit a la corol·la.

Fruit: Els fruits varien molt en grandària, des de gairebé globulars fins a oblongs o ovoïdes. La pell és llisa i dura i també varia en color.

Hàbitat: Camps de conreu.

Altres informacions: Existeixen multitud de varietats de diferents colors i grandàries; les més grans arriben a pesar entre 18 a 36 kg. Encara que és difícil mantenir les varietats pures quan es conreen juntes, la veritable espècie *C. pepo* no s'hibrida mai amb *C. maxima*, la anomenada "carabassa confitera" de la qual s'elabora el cabell d'àngel. Aquesta varietat, més dolça i sucosa que la resta, quan està madura posseeix una pell de color taronja, rugosa, gruixuda i molt consistent, per la qual cosa es pot conservar molt de temps; és la típica carabassa de Tots Sants.

@

10. CÀREX PENDULA

Nom científic: *Carex pendula* Huds.

Família: Ciperàcies

Origen: oest i centre d'Europa

Descripció: Forma mates altes de 18 dm i excepcionalment 25 dm; en el seu extrem es desenvolupa una panícula poc densa, en forma d'espiga que contenen cada punta una part masculina i femenina.

Floració: Les flors com en els altres membres del gènere, estan molt reduïdes dintre d'una estructura.

Reproducció: La pol·linització té lloc gràcies al vent.

Hàbitat: Bosc de ribera, aiguamolls i basses.

11.CIRERER

Nom científic: *Prunus avium*.

Família: Rosàcies.

Origen: Europa i Àsia Oriental.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar fins als 15-25 m d'alçada. La seva escorça és llisa, de color marró vermellós que es desprèn en tires. Les fulles són simples, amb el marge dentat irregularment i amb forma allargada i oval; fan de 7-12 cm de longitud i 3-5 cm d'amplada. Són de color verd lluent per davant i amb petits pèls pel darrera. A la tardor agafen colors groguencs o vermellosos. El pecíol fa uns 4 cm i té dues petites glàndules que semblen berrugues.

Flor: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors són blanques, surten amb les primeres fulles i omplen tot l'arbre.

Fruit: El fruit (cirera) primer és de color verd, però es torna d'un vermell viu quan madura. Es cull durant el mes de juny.

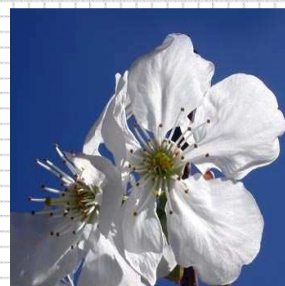
Reproducció: Es reproduïx per empelt.

Hàbitat: Resisteix molt bé el fred. Li agraden les terres ben drenades i també una posició ben il·luminada i airejada.

Altres informacions: Hi ha diverses classes de cirerers (garrofal, picota, ...), tots ells cultivats a la terra baixa. A la muntanya mitjana se'l troba com a arbre espontani. La fusta del cirerer és utilitzada per fer mobles i revestiments. Ben tractada agafa un color vermell. Les cireres són molt apreciades pel seu gust. Es mengen crues, confitades i se'n fan licors.

@

12. COL

Nom científic: *Brassica*

Família: Brassicàcies

Origen: Les cols en les seves diverses varietats dins l'espècie *Brassica oleraceae* tenen com antecessor comú la varietat silvestre de col *Brassica oleracea*, que es troba a les costes i penya-segats de gran part d'Europa occidental i que també és comestible, encara que no és objecte de conreu.

Descripció: La varietat silvestre és una planta bianual, de fulles enteres, carnosos i glabres d'un verd glauc, la tija és semillenyosa i té flors grogues de quatre pètals, fa fruit en síliqua amb diverses llavors. Pel conreu s'han obtingut diverses formes de col, amb cabdell o sense i de diferents formes i mides.

Hàbitat: Camps de conreu.

Conreu: El conreu de la col destaca per ser una planta pròpia de terres argiloses i calcàries i per tenir una gran resistència a les baixes temperatures (més que cap altra hortalissa).

Totes les varietats de col són molt atacades per dues papallones anomenades ambdues papallona de la col: *Pieris brassicae* i *Mamestra brassicae*, les erugues de les quals es mengen totes les fulles en poc temps

Altres informacions: La col es pot menjar crua, bullida o en guisat. A Catalunya es el ingredient de molts plats bàsics, com l'escudella i els farcellets de col.

@

13. ESBARZER

Nom científic: *Rubus Caesius L.*

Família: Rosàcies

Descripció: Es tracta d'una planta arbustiva perenne, sarmentosa, de tiges llargues, robustes, arquejades, anguloses i amb forts aculis amb forma de falç. Es un semicaducifoli, és a dir li resten moltes fulles a la planta durant l'hivern, les fulles són molt variables normalment amb de 3 a 5 folíols dentats de color verd fosc i glabres, a la part de dalt, i amb pèls blancs a la part de sota.

Flor: Les flors, rosades o blanques, estan agrupades en ramells paniculats i racemosos ; apareixen des de final de primavera fins a principis d'estiu i són aprofitades per les abelles per a fer una mel molt apreciada.

Fruit: Els fruits anomenats mores, són verds al principi i després vermells i negres quan arriben a madurar, són comestible. El gust també és variable pel que fa a acidesa i dolçor. El color negre del fruit distingeix els esbarzers de les altres dues espècies autòctones del mateix gènere, que tenen el fruit vermell quan és madur: el *Robust idaeus* (la gerdera) i el *Rubus saxatilis*.

Reproducció: A través de les llavors de les móres. També s'estén vegetativament ja que la mateixa planta enterra l'extrem de les tiges i forma una altra planta.

Hàbitat: Terrenys profunds i lleugerament humits en camp obert.

Altres informacions: Es considera com vegetació invasora ja que ocupa grans extensions i no es destrueix ni tallant-la, ni cremant-la. Tampoc no és fàcil eliminar-la amb herbicides, però com que és una planta molt heliòfila no tolera l'ombra dels arbres, per això sempre es fa als marges dels boscos i camins.

Ⓐ

14.EVÒL

Nom científic: *Sambucus ebulus*.

Família: Caprifoliàcies.

Origen: Zona mediterrània.

Descripció: Planta herbàcia que fa 1-1'5 m d'alçada. L'arrel sobreviu al hivern, mentre que la resta de la planta s'asseca i mor a la tardor. La tija és dreta i buida. Les fulles són grans i compostes; tenen 7-11 folíols lanceolats amb els marges dentats.

Flor: Floreix durant l'estiu. Les flors són blanques i pengen agrupades formant grans ramells als extrems de les tiges.

Fruit: Els fruits són arrodonits i negres. Maduren a la tardor. Tenen les llavors a l'interior. Són molt tòxics.

Reproducció: Es reproduïx per llavors.

Hàbitat: Viu en zones humides de la muntanya mitjana i la terra baixa. És fàcil veure'l al costat de petites canalitzacions de reg i als marges del bosc.

Altres informacions: Dels fruits se'n treu un colorant utilitzat a la indústria no alimentària.

15.EVÒNIM

Nom científic: *Euonymus europaeus*

Família: Celastràcies.

Origen: Europa central.

Descripció: Arbust caducifoli que fa al voltant de 2-4 m d'alçada .Les branques joves tenen 4 cantells. Les fulles són oposades, lanceolades, verdes, amb el marge dentat i acabades en punta. Fan 4-6 cm de llarg i a la tardor agafen tonalitats rogenques.

Flor: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors són petites, blanques o verdoses; agrupades en ramells de 2-5 flors sostingudes per un llarg peduncle. Tenen 4 sèpals, 4 pètals i 4 estams.

Fruit: El fruit és una càpsula verdosa que després es torna de color rosa. Està dividit en 4 lòbuls. Cada part conté 1 llavors envoltada d'una mena de polpa de color taronja. És molt tòxic.

Reproducció: Es reproduceix per llavors.

Hàbitat: Viu a la muntanya mitjana, en terrenys humits com les rouredes o els boscos de ribera.

Altres informacions: L'evònim també és anomenat popularment “barrets vermells”, per la semblança del fruit amb el barret d'un capellà.

@

16. FAIG

Nom científic: *Fagus sylvatica*

Família: Fagàcies

Origen: Centre i oest d'Europa

Descripció: El faig és un arbre caducifoli, que pot atènyer una alçària de 30 m., amb el tronc recte i cilíndric. Té una arrel principal recta, poc profunda i amb arrels secundàries molt fortes. Al deixar de créixer l'arbre en alçada desenvolupa arrels secundàries superficials. Capçada esvelta, frondosa i ampla. Escorça grisa, més aviat clara, i a vegades amb unes bandes horitzontals blanquinoses. Té la fulla ovulada i caduca.

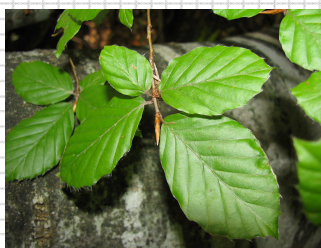
Floració: Les flors són unisexuals, actinomorfes, monoclamídies i petites. Les flors masculines són nombroses, llargament pedunculades i disposades en dicasis molt contrets que es disposen en inflorescències en aments globulosos.

Fruit: Els fruits són les fages, les quals presenten tres cares, i resten encloses en nombre de 2 o 3 dintre d'un pelló recobert d'espines llargues, febles i toves.

Reproducció: Les llavors germinen fàcilment a la primavera si s'han plantat a la tardor o s'han estratificat al voltant de 4°C durant uns 3 mesos. Les llavors no s'han de deixar assecar.

Hàbitat: clima oceànic i humit.

Altres informacions: Les fages són buscades pels animals ja que contenen un oli greixós i ric en hidrats de carboni.

17. FAJOL

Nom científic: *Fagopyrum esculentum*

Família: Polygonàcies

Origen: Àsia central

Descripció: Planta de 30 a 80 cm d'alçada amb fulles amb forma de sageta.

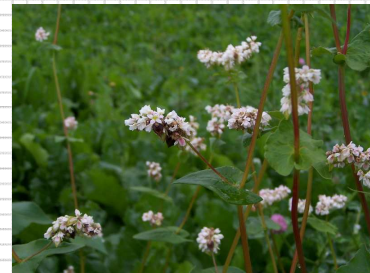
Flor: Les flors són hermafrodites blanques o rosades disposades en un raïm curt.

Fruit: Els fruits són botànicament uns aquenís de color bru negrenc.

Reproducció: Les llavors cauen a terra i germinen.

Hàbitat: El conreu és senzill, se sembra en línies un cop ha passat el perill de glaçades, d'abril a maig. No suporta l'entollament de l'aigua en el terreny. El seu cicle dura uns 70 o 80 dies, moment en què es pot collir amb una recol·lectora de cereals.

A Catalunya només és conrea a la Garrotxa, on el clima d'estiu plujós permet el seu desenvolupament. En aquesta comarca és un conreu típic i tradicional; allà amb les varietats anomenades "pota de gall" i "arracada" .

18. FALGUERA AQUILINA

Nom científic: *Pteridium aquilinum*.

Família: Hipolepidàcies.

Origen: Europa i altres llocs.

Descripció: Falguera que arriba a fer fins a 2 m d'altura i que té un llarg rizoma de color negre. El pecíol i el raquis són foscos i gruixuts. Les fulles són molt grans, de color verd i estan dividides en pinnes i pínules 3-4 vegades. A l'hivern s'assequen i agafen colors marrons.

Reproducció: Es reproduïx perquè s'escampa fàcilment el rizoma.

Hàbitat: Viu als boscos humits de tot el territori, fins a 1.600 m d'altitud. És una planta invasora de prats i camp obert.

Altres informacions: Abans s'havia fet servir el rizoma per expulsar els cucs intestinals.

19. FREIXE

Nom científic: *Fraxinus angustifolia*.

Família: Oleàcies.

Origen: Sud d'Europa i nord d'Àfrica.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar als 10-12 m d'alçada. La seva escorça és de color gris verdós; és llisa quan l'arbre és jove i es clivella quan l'arbre és vell. Les fulles són compostes, amb 5-11 folíols allargats i amb el marge dentat; són de color verd fosc per l'anvers i més pàl·lides pel revers.

Flor: Floreix al març-abril, abans que surtin les fulles. Les flors són petites i no tenen ni calze ni corol·la.

Fruit: El fruit és una sàmara allargada i alada que conté una llavor. Els fruits pengen en ramells.

Reproducció: Es reproduceix per llavors.

Hàbitat: És un arbre del bosc de ribera.

Altres informacions: La seva fusta és utilitzada per fer mànecs d'eines i mobles. Les fulles són apreciades com a menjar del bestiar. A l'alta muntanya s'hi fa el freixe de fulla gran (*Fraxinus excelsior*).

@

20. GERANI

Nom científic: *Pelargonium*

Família: Geranis.

Origen: Sud de l'Àfrica

Descripció: Planta perenne una mica sufruticosa, no molt ramificada. Normalment la seva altura és de 30-50 cm d'altura. Pot arribar a fins a 2 m com a màxim.

Flor: Flors simples o dobles amb de pètals allargats, de color vermell, blanc, rosa....
Floreix entre primavera i tardor.

Fruit: No té fruit.

Reproducció: Per esqueix a la primavera o per llavors al hivern i a la tardor.

Hàbitat: Jardins i cases

Altres informacions: Creix bé en tot tipus de terrenys, preferint els fèrtils i abonats; aguanta la sequera.

._@

21. HERBA GRAMÍNIA

Nom científic: *Gramineae*

Família: Gramínies

Descripció: Tenen tiges cilíndriques anomenades palla si són herbàcies i canyes si són llenyoses, normalment amb nusos massissos i entrenusos balmats, així com fulles esparses, compostes típicament de beina, lígula i limbe. La beina envolta la tija, mentre que la lígula és un petit apèndix membranós, o rarament pelut, situat a la zona d'unió del limbe amb la beina; el limbe sol ser allargat.

Flor: Les flors són generalment hermafrodites; amb periant nul o, com a màxim, representat per dues o tres petites peces escamoses anomenades lodícules; el androceu té tres estams i el gineceu té dos estigmes plomosos.

Fruit: El fruit és com un fruit sec amb una llavor.

Reproducció: són plantes hermafrodites, que presenten fertilització creuada i es pol·linitza pel vent.

Hàbitat: Pot viure des dels deserts fins als hàbitats d'aigua dolça o marins, i totes les elevacions excepte a les més altes del planeta.

Altres informacions: Són les plantes que tenen més importància per l'economia humana.

22. HEURA

Nom científic: *Hedera helix*.

Família: Araliàcies.

Origen: Europa central i zona mediterrània.

Descripció: És una liana perennifòlia de tiges fortes i gruixudes. Té petites arrels a les tiges amb les que s'enganxa als troncs dels arbres, a parets o s'escampa pel terra. Les fulles són verdes i endurides; n'hi ha de dues classes: romboïdals amb un sol nervi a les branques i brots joves i palmades amb 3-5 lòbuls i nervis a la resta de la planta.

Flor: Floreix durant els mesos de setembre i octubre. Les flors són de color groc verdós i estan agrupades en ramells. Tenen 5 pètals i 5 estams.

Fruit: Els fruits són rodons i negres i maduren a la primavera següent. Fan entre 5 i 10 mm de diàmetre. Són molt tòxics.

Reproducció: Es reproduïx per llavors i per rebrots que arrelen al terra a mesura que s'escampa.

Hàbitat: Viu als alzinars, a les rouredes, als boscos de ribera i a les bardisses de la terra baixa i la muntanya mitjana.

Altres informacions: En alguns casos arriba a embolcallar l'arbre al qual s'aferra fins a provocar la seva mort.

23. LLENTIES D'AIGUA

Nom científic: *Lemna minor*

Família: Lemnàcies,

Origen: Cosmopolita

Descripció: La planta consta d'uns discs verds flotants (frondes) amb les arrels penjant.

Aquesta arrel única permet distingir aquest gènere d'altres de la mateixa família. Té les frondes rodones i opaques, més o menys planes.

Floració: Floreix a la superfície de l'aigua i les seves flors són molt petites.

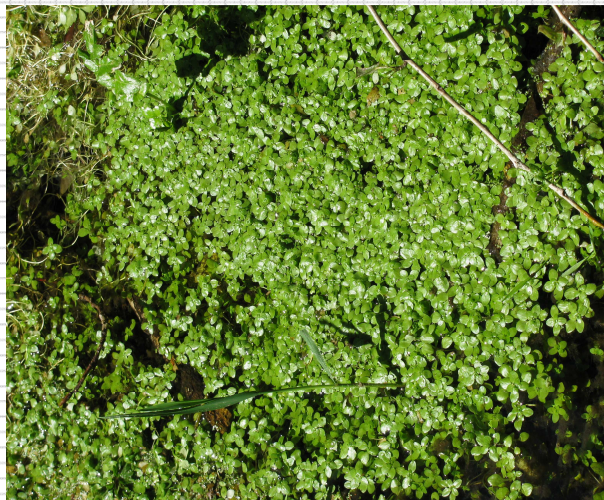
Fruit: El fruit té de 1-4 llavors.

Reproducció: La reproducció d'aquest tipus de planta és per via vegetativa: cada llentilla (un o dos discs verds) produeix un o diversos discs nous amb una petita arrel.

Cal tenir en compte que si s'introdueix aquesta planta en els aquaris es reproduïxen amb una gran rapidesa que pot arribar a tancar l'aquari amb gran facilitat (plaga). Per al seu control es poden treure amb una xarxa.

Hàbitat: Aigües estancades.

Altres informacions: S'adapta a qualsevol il·luminació.

24. LLIRI BLANC

Nom científic: *Lilium candidum*

Família: Iridàcies.

Origen: Grècia.

Descripció: És una planta que de normal mesura un metre, tot i que en ocasions supera aquesta alçada. L'arrel té una forma fasciculada, dotada d'un bulb amb un diàmetre màxim de 9 cm. La tija és de consistència llenyosa amb un bulb, les tiges epigees són ascendents i erectes. Referent a les fulles, aquestes són herbàcies, de textura tova, amb disposició al llarg de tota la tija. Les fulles es troben disposades de forma alternada.

Flor: Té inflorescència en forma de raïm. L'androceu té sis estams..

Fruit: El fruit té forma de càpsula amb les llavors madures de color pàl·lid.

Reproducció: Pel que ja al òrgans reproductors del lliri, és una planta hermafrodita.

Hàbitat: Viu en zones humides (pantans, marges de rius) de la terra baixa i la muntanya mitjana.

Altres informacions: Tant a la branca farmacològica com a la medicinal s'utilitza el bulb del lliri de Sant Antoni, ja que aquest conté certs extractes importants amb poder bioactivant. També s'utilitza l'oli que s'extrau dels bulbs.

@

25. LLIRI GROC

Nom científic: *Iris pseudacorus*.

Família: Iridàcies.

Origen: Europa.

Descripció: Planta herbàcia que fa entre 50-120 cm d'altura. La tija és llarga i gairebé cilíndrica. Les fulles són de color verd i són allargades.

Flor: Floreix durant la primavera i l'estiu. Les flors són grans (10 cm), de color groc i s'agrupen a l'extrem de les tiges. Els sèpals i els pètals estan units formant tèpals. Tenen 3 estams i 1 estil.

Fruit: El fruit és una càpsula.

Reproducció: Es reproduïx per rizomes que s'escampen sota terra i donen lloc a noves plantes.

Hàbitat: Viu en zones humides (pantans, marges de rius) de la terra baixa i la muntanya mitjana.

Altres informacions: A l'antiguitat va ser utilitzada com a medicinal, però les fulles i arrels tenen components tòxics.

26. MOLSA

Nom científic: *Pseudoscleropodium purum* (tipus concret de molsa)

Família: Molses

Origen: Endèmic.

Descripció: són plantes petites i suaus que sovint mesuren entre 1 a 10 centímetres, de vegades més.

Flor:No té flors.

Fruit:No té fruit.

Hàbitat: llocs ombrejats i humits de qualsevol bosc.

Reproducció : Presenten reproducció asexual per fragmentació i reproducció sexual amb alternança de generacions.

Altres informacions: El maig de 2009 científics de les universitat de Freiburg i Zurich (Suïssa) van publicar els resultats de les seves recerques sobre la capacitat de la molsa *Physcomirella patens* per produir a traves de l'enginyeria genètica proteïnes humanes a un cost molt més baix que amb altres organismes. Això pot tenir aplicacions terapèutiques i dóna lloc a produir-les en països en vies de desenvolupament.

27. ORTIGA PUDENT

Nom científic: *Stachys sylvatica*

Família: Lamiaceae

Descripció: Herba perenne i fètida, de fulles llargament peciolades, ovades, dentades i de base cordada. Les flors estan agrupades en una inflorescència poc foliosa, formada per verticil·lastres distants entre ells que porten 2-8 flors cadascun. El calze està format per uns sèpals estretament triangulars, força espinescents. La corol·la és gran (fins a 2 cm) i té un color púrpura viu.

Origen: Euro-siberiana

Flor: Floreixen de Juny a Setembre. Les flors són de color rosa o vermell i s'ajunten en una espiga final densa.

Fruit: El fruit és un conjunt de 4 aquenis.

Hàbitat: Planta calcícola pròpia de boscos caducifolis frescos i humits, com fagedes, avetoses, pinedes de pi roig i boscos de ribera..

Altres informacions: Té ús medicinal, és tònica, sedant i se'n fan infusions.

@

28. ORVAL

Nom científic: *Hypericum androsaemum*

Família: Solanàcies

Origen: Europa

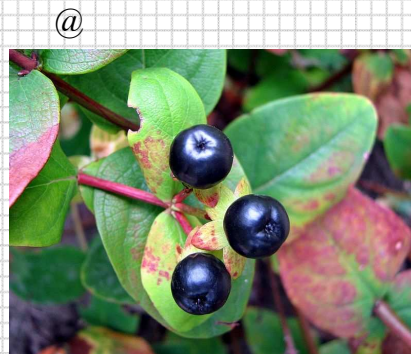
Descripció: Destaca per les fulles oposades, de contorn ample i orientades en un sol pla. Aquestes fulles prenen sovint un matís granatós, elegant, que s'accentuarà a les fulles que resisteixen l'hivern.

Flor: Les flors amb 5 sèpals grocs amples i de mida desigual.

Fruit: El fruit és una baia ben rodona que passa del verd al roig, i finalment al negre. Les fotos mostren el cicle vital de l'orval, d'hivern a estiu.

Hàbitat: Clarianes dels boscos frescals i humits.

Altres informacions: Les infusions de flors d'orval s'han utilitzat amb presumptes propietats medicinals. Degut a les virtuts medicinals indefinides, un dels noms castellans amb els que es coneix aquesta planta és el de “sanalotodo”.

29. PERER

Nom científic: *Pyrus communis*.

Família: Rosàcies.

Origen: Europa i Àsia.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar fins als 10-15 m d'alçada. La seva escorça és de color grisós i presenta moltes esquerdes. Les fulles són simples i alternes, amb el marge sencer o finament dentat i forma oval; fan de 5-8 cm de longitud i 3-5 cm d'amplada. Són de color verd intens i brillant.

Flor: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors són blanques i estan agrupades a les puntes de les branques.

Fruit: El fruit (pera) és allargat i de color verd o groc, tot i que també pot agafar tons vermellosos. Té un peduncle llarg d'uns 3-4 cm. A l'interior hi ha diverses llavors brillants de color marró fosc. Les peres es cullen durant l'estiu.

Reproducció: Es reproduïx per empelt.

Hàbitat: Li agrada la terra arenosa amb llims, que no acumuli massa aigua. Aguanta bé el fred al hivern.

Altres informacions: Viu uns 65 anys. Hi ha moltes varietats de peres : llimonera, ercolina, blanquilla...De les peres se'n fan diferents productes: sucs, melmelades i preparats alimentaris. La fusta és utilitzada per fer mobles.

@

30. PI BLANC

Nom científic: *Pinus halepensis*.

Família: Pinàcies.

Origen: Regió mediterrània.

Descripció: Arbre perennifoli que pot arribar als 20 m d'alçada. La capçada és esclarissada i s'hi observen les pinyes obertes d'anys anteriors. El tronc és tortuós; l'escorça és de color gris blanquinós i es va fent més fosca i rogenca quan s'esquerda amb el pas del temps. Les fulles tenen forma d'agulla, estan agrupades de dos en dos, són primes i fan 6-10 cm de longitud i 1 mm d'amplada. Són de color verd clar i acaben en punxa.

Flor: Floreix durant l'abril i el maig. Les flors masculines són grogues i pengen agrupades en espigues d'uns 8 cm; les femenines formen cons rosats que miren cap a dalt.

Fruit: El fruit, la pinya, és una estructura cònica d'aspecte esquamós, de color marró, que fa entre 8 i 12 cm i té el peduncle corbat cap a la branca de on surt. Els pinyons, les llavors, fan 5-6 mm i tenen una ala membranosa d'uns 20 mm, que els ajuda a escampar-se quan cauen durant l'estiu del segon any. La pinya oberta resta dalt de l'arbre durant alguns anys.

Reproducció: Es reproduceix per llavors.

Hàbitat: Viu a la terra baixa ocupant les zones seques i pedregoses que ha anat deixant la desaparició del bosc original.

Altres informacions: Creix amb rapidesa. La seva fusta s'empra en fusteria per fabricar mobles. La resina és utilitzada per obtenir l'oli de trementina. Aquest arbre és afectat fàcilment per la processionària.

31. PI PINYER

Nom científic: *Pinus pinea*.

Família: Pinàcies.

Origen: Regió mediterrània.

Descripció: Arbre perennifoli que pot arribar als 20-25 m d'alçada. La capçada és densa i arrodonida, agafant forma de para-sol. El tronc puja recte i es divideix en branques gruixudes; l'escorça és de color marró rogenc i es va esquerdant amb el pas del temps. Les fulles tenen forma d'agulla, estan agrupades de dos en dos, són gruixudes i fan 10-15 cm de longitud. Són de color verd intens i acaben en punxa.

Flor: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors masculines són grogues les femenines formen cons que miren cap a dalt.

Fruit: El fruit, la pinya, és grossa, de forma ovoide i va passant del color verd al color marró; fa entre 8 i 14 cm. Madura al tercer any; llavors cauen els pinyons, els quals són comestibles i estan protegits per una forta closca; fan 15-20 mm de longitud.

Reproducció: Es reproduïx per llavors.

Hàbitat: Viu a la terra baixa ocupant les zones pedregoses i sorrenques; fa boscos en comarques properes al mar i és més rar en les comarques interiors. Resisteix bé els vents.

Altres informacions: Els pinyons són molt estimats per la seva qualitat. És el pi més resistent als incendis forestals per la seva escorça gruixuda i per la capçada que queda allunyada del terra, la qual cosa permet que en molts casos el foc passi per sota. Les pinyes, sense pinyons, són emprades com a combustible. La fusta és utilitzada en construcció i fusteria.

32.POLLANCRE

Nom científic: *Populus nigra*.

Família: Salicàcies.

Origen: Europa i Àsia.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar als 30 m d'alçada. La seva forma és variable segons les diferents varietats; n'hi ha de capçada ampla i de capçada estreta. La seva escorça és de color gris clar; llisa quan l'arbre és jove i s'escletxa força quan l'arbre és vell. El tronc acostuma a tenir bonys a la part inferior. Les fulles fan 5-10 cm de longitud i d'amplada, tenen forma triangular o romboïdal, són verdes pels dos costats, amb el marge dentat i un llarg pecíol (3-6 cm).

Flor: Floreix a començament de primavera. Les flors són molt petites i pengen en llargs aments separades en arbres femelles i mascles.

Fruit: És de color verd de 10 a 15 cm de llargada. La llavor és molt petita i té llargs pèls cotonosos que ajuden a que s'escampi fàcilment (abril - maig).

Reproducció: Es reproduïx per llavors i també per brots que surten prop de la base de l'arbre.

Hàbitat: Li agrada viure en terres humides prop dels rius, tant en la terra baixa com en la muntanya mitjana.

Altres informacions: La fusta és molt poc resistent; per això s'utilitza per fer paper, per fer fustes aglomerades i per fer caixes de fruita d'un sol ús.

33. POMERA

Nom científic: *Malus domestica*.

Família: Rosàcies.

Origen: Àsia.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar fins als 8-10 m d'alçada. La seva escorça és de color marró grisós. Les fulles són simples, amb el marge lleugerament serrat i de forma oval; fan de 5-12 cm de longitud i 3-6 cm d'amplada. Són de color verd intens per l'anvers i verd més apagat pel revers (amb pèls).

Flor: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors són blanques amb taques rosades i estan agrupades a la punta de les branques petites.

Fruit: El fruit, la poma, és arrodonit i de colors diferents segons les varietats; hi ha pomes grogues, verdes i vermelles. Té un peduncle curt. A l'interior hi ha diverses llavors brillants de color marró fosc. Les pomes es cullen des de finals d'estiu fins a la tardor.

Reproducció: Es reproduïx per empelt.

Hàbitat: S'adapta bé a molts terrenys, però li agrada la terra que no acumula massa aigua. Suporta bé el fred al hivern.

Altres informacions: Viu uns 60 anys. Hi ha moltes varietats de pomeres (golden, starking, ...) i es cultiven arreu del món des de fa molts segles. De les pomes se'n fan diferents productes: sucs, melmelades, sidra...

34. PRESSEGUER

Nom científic: *Prunus persica* (L.) Batsch

Família: Rosàcies

Origen: Xina

Descripció: El presseguer és un petit fruiter de tronc curt amb escorça rogenca.

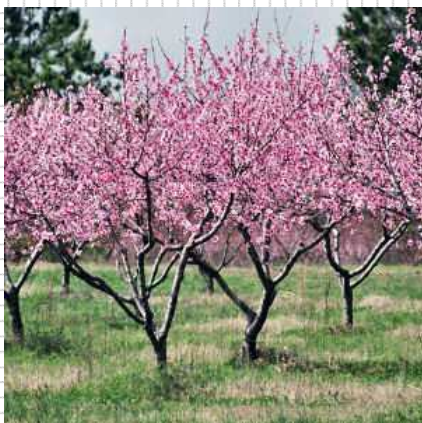
Les seves fulles llargues i estretes d'un verd brillant, són finament dentades, acabades en punta aguda i tenen tendència a corbar-se. Caducifoli.

Flor: Les flors són rosades o vermelloses i surten abans que les fulles.

Fruit: El fruit del presseguer, el préssec, conté una única i gran llavor tancada dins una closca dura. Aquesta fruita, de pell envellutada, posseeix una carn groga i blanquinosa, de sabor dolç i delicat aroma. Aquests fruits són de curta durada i no admeten llargs períodes de conservació en cambres frigorífiques.

Cultiu: Els presseguers vegeten en una zona força restringida, ja que necessiten unes condicions de fred que les zones subtropicals no satisfan mentre que alhora, no són gaire resistents; a l'estiu requereixen temperatures altes perquè la collita maduri..

Altres informació: Els préssecs es consumeixen frescos, secs , en almívar i sse'n fan melmeladas . També es posen en vi perquè aquest n'agafi l'aroma i se'n fan licors. Els xinesos i japonesos tenen una gran veneració pels presseguers.

@

35. RÈVOLA

Nom científic: *Stellaria holostea*

Família: Cariofil·làcies.

Descripció: És una herba de fulles oposades de entre 3 i 8 centímetres de llarg.

Flor:, Produeix flors de color predominantment blanc, amb cinc pètals profundament bífids formant una estrella, d'aquí el nom científic, *stellaria*, de *stella* = estrella. Té de 3 a 10 estams, per bé que poden faltar del tot. És d'inflorescència cimosa bípeda.

Fruit: Fa el fruit en càpsula.

36. ROSELLA

Nom científic: *Papaver rhoeas*.

Família: Papaveràcies.

Origen: Àsia oriental.

Descripció: És una planta herbàcia anual que s'escampa pels camps de cereals. Arriba a fer uns 50 cm d'altura. La tija és dreta, ramificada, peluda i aspra. Les fulles són de color verd fosc; tenen el marge dentat o amb lòbuls poc profunds. En trencar-se la tija deixa anar un suc lletós blanc.

Flor: Floreix durant els mesos de març a juny. Les flors són vermelles. Tenen dos sèpals que cauen en obrir-se la flor, quatre pètals que es desprenen fàcilment, molts estams i un ovari força gran.

Fruit: El fruit és una càpsula que conté les llavors; aquestes són molt petites i s'escapen quan el fruit s'asseca i deixa petites obertures.

Reproducció: Es reproduceix per llavors.

Hàbitat: És una planta que s'adapta molt bé als sòls cultivats de secà i als marges dels camins i carreteres.

Altres informacions: És una planta invasora dels cultius de cereals: per aquesta raó ha estat tractada molt sovint amb herbicides per eliminar-la dels conreus. En canvi la rosella ha estat sempre molt apreciada com a element característic del paisatge i ha estat molt pintada, sobretot pels pintors impressionistes. Popularment se l'anomena amb molts noms com: ruella, puput, badabadoc pip...

37. ROSER DE JARDÍ

Nom científic: *Rosa sp.*

Família: Rosàcies.

Origen: la majoria originàries de zones temperades de l'hemisferi nord.

Descripció: La rosa és la flor del roser. Hi ha al voltant de 100 espècies salvatges de roses, la majoria originàries de zones temperades de l'hemisferi nord. Les espècies formen un grup d'arbustos o d'enfiladisses, generalment espinosos.

Hàbitat: Ni molt sec ni molt humit, amb molt de sol.

Altres informacions: La rosa roja es un dels símbols de Catalunya. Tradicionalment, a Catalunya la diada de Sant Jordi és el dia dels enamorats, i és costum que les parelles es regalin una rosa, generalment vermella, i un llibre.

38. ROSER SILVESTRE

Nom científic: *Rosa canina*.

Família: Rosàcies.

Origen: Europa central i mediterrània.

Descripció: Arbust caducifoli que fa 1'5-2 m d'alçada i que té branques amb agullons ganxuts. Les fulles són compostes amb 5-7 folíols dentats.

Flor: Floreix durant els mesos de maig a juliol. Les flors són blanques o lleugerament rosades; tenen 5 sèpals, 5 pètals i molts estams. Tenen el pecíol bastant llarg.

Fruit: El fruit (múltiple) és un receptacle vermellós i allargat que conté petits fruits a l'interior. Els fruits pengen llarg temps de les branques, tot i que es van pansint amb el temps.

Reproducció: Es reproduïx per llavors i per rebrots de la base del roser.

Hàbitat: Viu a la terra baixa i a la muntanya mitjana de tot el país.

39. ROURE

Nom científic: *Quercus sp.*

Família: Fagàcies.

Origen: Països mediterranis i resta d'Europa, segons les espècies.

Descripció: Arbres caducifolis que poden arribar als 15-20 m d'alçada i que fan una gran i ampla capçada, tot i que no és tan espessa com la de les alzines. La seva escorça és fosca i arrugada. Les fulles fan entre 4 i 15 cm de longitud i son més o menys dures segons les espècies. Per l'anvers són de color verd fosc; pel revers alguns tenen petits pèls i són de color verd grisós.

Floració: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors masculines i femenines pengen separades en petits grups.

Fruit: El fruit (la gla) és arrodonit (1-2 cm) i allargat (2-4 cm); està cobert per una mena de barret anomenat cúpula, amb esquames diferents segons l'espècie.

Reproducció: Les glans maduren a la tardor i cauen a terra. Germinen fàcilment amb les pluges.

Hàbitat: Cada espècie està adaptada a una part del territori; així alguns viuen a la terra baixa, altres a la muntanya mitjana i altres als vessants dels Pirineus.

Altres informacions: La fusta és dura i compacta, essent utilitzada per a la construcció, per a la fabricació de mobles i altres objectes.

40. SALZE

Nom científic: *Salix alba*.

Família: Salicàcies.

Origen: Europa i Àsia.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar als 15-20 m d'alçada. La seva forma és arrodonida. La seva escorça és de color gris marronós; és llisa quan l'arbre és jove i s'esclatxa força quan l'arbre és vell. Les fulles són lanceolades, fan 6-10 cm de longitud i 1-1'5 cm d'amplada, són verdes per l'anvers i una mica peludes pel revers, amb el marge dentat i el pecíol curt.

Flor: Floreix a l'abril - maig, quan comencen a sortir les fulles. Les flors pengen en aments separats en arbres mascles i femelles.

Fruit: El fruit és una càpsula que conté llavors petites que tenen llargs pèls cotonosos que ajuden a que s'escampin fàcilment.

Reproducció: Es reproduceix per llavors i per esqueixos.

Hàbitat: Viu en terres properes als rius o en zones humides, formant part del bosc de ribera. Resisteix bé les gelades.

Altres informacions: La seva fusta s'empra per fer llumins, escuradents, caixes i làmines per decoració. L'escorça s'ha utilitzat des de l'antiguitat per combatre la febre i el dolor; d'allà s'extreu la salicina, de la qual s'obté l'àcid acetilsalicílic, component de l'aspirina.

41. SANGUINYOL

Nom científic: *Cornus sanguinea*.

Família: Coriàcies.

Origen: Europa central i mediterrània.

Descripció: Arbust caducifoli que creix fins a fer entre 3 i 5 m d'alçada.

Les fulles fan 6-8 cm de llargada, són oposades, de forma ovada acabada en punta.

Tenen el marge sencer i els nervis secundaris són paral·lels. Són de color verd, però agafen tonalitats vermelloses a la tardor.

Flor: Floreix durant els mesos de maig i juny. Les flors són blanques i s'agrupen en ramells a la punta de les branques.

Fruit: Els fruits són petits i de color blau - negre. Són tòxics pels humans.

Reproducció: Es reproduïx per llavors.

Hàbitat: Viu a la muntanya mitjana i en algunes zones de la terra baixa. Es troba a les vores dels camins, als boscos de ribera, a les rouredes humides i a les fagedes.

42. SARRIASSA

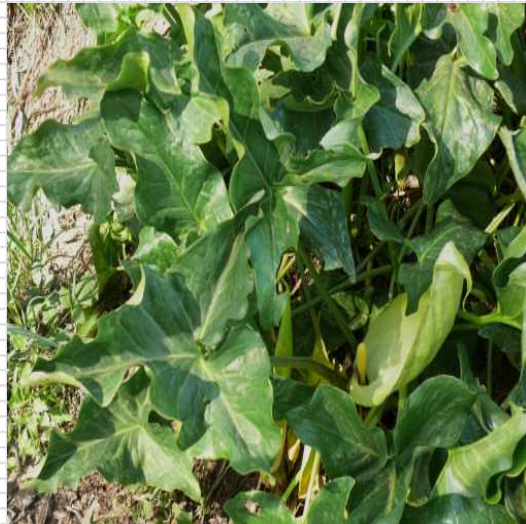
Nom científic: *Arum italicum*

Família: Aràcies

Origen: Endèmic

Descripció: A la tardor, la sarriassa treu les seves fulles sagitades i lluent. A la primavera següent apareixerà la inflorescència, un espàdix de color blanc esgrogueït que atrau els insectes. A l'estiu, quan les fulles ja s'hauran assecat, la inflorescència donarà lloc a una munió de baies vermelles tòxiques pels humans, però molt vistoses.

Hàbitat: Viu a sòls profunds dels boscos de ribera, a les vores de sèquies i a les rases més humides.

@

43. TREMOL

Nom científic: *Populus tremula*.

Família: Salicàcies.

Origen: Europa, nord d'Àfrica i oest d'Àsia.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar als 15m. d'alçada. La seva capçada és ampla. La seva escorça és llisa i de color gris verdós clar o blanc (arbres joves). Les fulles tenen un llarg pecíol que les fa molt bellugadisses; són verdes pels dos costats; tenen forma arrodonida, amb el marge sinuós.

Flor: Floreix a començament de primavera. Les flors són molt petites i pengen en llargs aments separades en arbres femelles i mascles.

Fruit: Fruit en càpsula. La llavor és negra i petita i té llargs pèls cotonosos que ajuden a que s'escampi fàcilment.

Reproducció: Es reproduïx per llavors i també per brots que surten prop de la base de l'arbre.

Hàbitat: Viu als boscos de muntanya, entre altres arbres més abundants.

Altres informacions: El seu tronc ha estat aprofitat des de molt antic per les bigues de les cases. La fusta també s'utilitza per fer paper i caixes d'un sol ús.

@

44. TRÈVOL MUNTANYENC

Nom científic: *Trifolium pratense*.

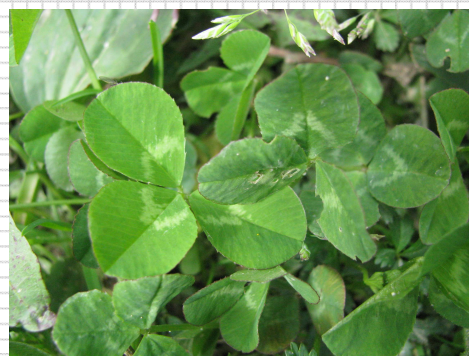
Família: Papilionàcies.

Origen: Euro-siberià.

Descripció: Aquesta planta hermafrodita és bastant petita (de 10 a 40 cm.), té pèls, amb tiges no ramificades i amb la majoria de les fulles trifoliades. Les fulles més basals són ovalades i les més apicals són més punxegudes.

Flor: Les flors s'agrupen en capítols i són d'un color blanc-groguenc. Té una floració primaveral, de maig a juliol.

Hàbitat: Prats muntanyencs.

45. VERN

Nom científic: *Alnus glutinosa*.

Família: Betulàcies.

Origen: Europa, Àsia i nord-oest d'Àfrica.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar a fer fins a 20 m d'alçada. El tronc és recte i l'escorça llisa i verdosa al principi, però esdevé marronosa i fisurada amb el pas del temps. La capçada és ampla i arrodonida. Les fulles són verdes i fan 4-10 cm de llargada i d'amplada; tenen forma ovada amb dents grans retallades per dents més petites; els nervis són molt visibles i el pecíol fa 1-2 cm. Les fulles noves són enganxoses.

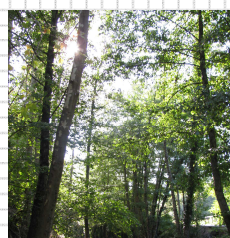
Flor: Floreix al començament de la primavera. Les flors masculines pengen en aments allargats cilíndrics en grups de 3-5; les femenines en aments arrodonits i ovoides, en grups de 3-8.

Fruit: Els fruits són petits i estan protegits per esquames dins d'una mena de pinya petita i compacta. A la tardor aquestes pinyes s'obren i cauen els fruits que es disseminen amb l'ajut de petites ales. Les pinyes buides resten a l'arbre durant força temps.

Reproducció: Es reproduïx per llavors i per esqueixos.

Hàbitat: Viu a la vora dels rius, formant part del bosc de ribera, tant a la terra baixa com a la muntanya mitjana.

Altres informacions: La fusta submergida en l'aigua dura molt de temps i s'utilitza en torneria. També s'empra per a la fabricació de mobles. Les fulles fresques posades entre els peus i els mitjons calmen el mal de peus provocat per caminar massa.

46. VESC

Nom científic: *Viscum album*

Família: Santalàcia

Origen: Europa ,oest i sud d'Àsia

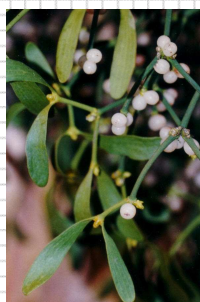
Descripció: És una planta llenyosa, amb una alçada de 0,2 a 0,5 metres. Sempre és de color verd, degut als pigments de la clorofil·la. Aquesta planta no té arrels, però si que té uns haustoris que els hi permet xuclar els nutrients necessaris per viure. Respecte la morfologia de la tija, és herbàcia, excepte una part que és llenyosa. La tija és curta però les branques són abundants i repetidament enforquillades, de manera que formen com una gran botja que penja de l'arbre parasitat. La morfologia de les fulles són oposades, persistents, oblongues, carnoses, sempre per parelles en l'extrem de les branques dicòtomes. Tenen el pecíol curt.

Flor: Les flors són poc vistoses de color groc-verdós que s'agrupen en posició terminal. Les flors masculines presenten 4 pètals diminuts i 4 estams sense filaments. En canvi, les flors femenines, són molt rudimentàries, tenen 4 peces rodejant 2 carpels soldats.

Fruit: El fruit és una baia de polpa viscosa, blanquinosa i translúcida de 6 a 10 mm, i amb una sola llavor. s'ha de tenir en compte que les baies són molt tòxiques i han d'estar receptades només per especialistes.

Hàbitat: Viu sobre els arbres i arbustos.

Altres informacions: És una planta paràsita que viu sobre els arbres i arbustos xuclant-los la saba.

@

47. XIPRER

Nom científic: *Cupressus sempervivens*.

Família: Cupressàcies.

Origen: Regió mediterrània.

Descripció: Arbre perennifoli que pot arribar als 30 m. d'alçada. La capçada és estreta i punxeguda. El tronc és recte; l'escorça és color marronós i s'esquerda amb el pas del temps. Les fulles són molt petites i primes, són de color verd fosc i estan imbricades.

Flor: Floreix durant el març i l'abril. Les flors s'agrupen en inflorescències; les masculines a la punta de les branques i les femenines en grups formant cons.

Fruit: El fruit és un con arrodonit amb esquames; inicialment és verd, però va passant al marró a mesura que madura, acabant per ser fosc quan s'ha obert i ha deixat anat les llavors. Les llavors són petites i cauen quan el fruit està madur, a la tardor del segon any.

Reproducció: Es reproduceix per llavors.

Hàbitat: És una planta ornamental en parcs i jardins. També es planta en renglera per protegir cultius del vent. Resisteix bé el fred la sequera i viu en tot tipus de sòls.

Altres informacions: La fusta és molt dura i resistent; s'empra en fusteria, construcció naval i per fer mobles. El xiprer ha estat cultivat des de temps antics; ja els grecs i romans el plantaven en els jardins. També ha estat associat a la mort, per la qual cosa és plantat en cementiris.

Plantat a la porta de les cases de pagès tenia un llenguatge: Un xiprer volia dir que podies beure, dos menjar i beure i tres menjar, beure i dormir.

48. NOGUER

Nom científic: *Juglans regia*.

Família: Juglandàcies.

Origen: Sud-est d'Europa i Àsia central.

Descripció: Arbre caducifoli que pot arribar als 18-20 m d'alçada, de tronc robust i de capçada ampla. La seva escorça és de color gris blanquinós; inicialment és llisa i es clivella quan el tronc es fa gruixut. Les fulles són grans, compostes amb 5-9 folíols de marge sencer que fan 6-15 cm de longitud cada un. Són de color verd clar.

Flor: Floreix durant els mesos d'abril i maig. Les flors surten al mateix temps que les fulles; les flors masculines pengen de les branques de l'any anterior i les flors femenines dels brots joves.

Fruit: El fruit és una drupa verda que a dins té la nou; aquesta té una closca que protegeix la llavor en el seu interior.

Reproducció: Es reproduceix per llavors.

Hàbitat: És un arbre que pot viure en diferents terres amb bon drenatge.

Altres informacions: Les nous són molt apreciades com a fruits secs i també s'utilitzen per fer licors (ratafia). La fusta és utilitzada en ebenisteria.

49. VERBASCUM

Nom científic: *Verbascum nigrum*

Família: Verbenàcies

Origen: Europa

Descripció: Planta de fins a 120 cm. d'alçada.

Flor: Flors en grups de 2-4 formant una densa inflorescència en forma d'espiga. Les flors grogues tenen 5 pètals. Floreix de juny a setembre.

Hàbitat: Bores de camins i camp obert

